

1 Mobiele telefoons recyclen

2 Mobiele telefoons zijn niet meer weg te denken uit onze
3 wereld. Er zijn maar weinig volwassenen die geen mobiele
4 telefoon in hun bezit hebben. De laatste jaren hebben de
5 mobiele telefoons steeds meer functies gekregen.
6 Internetten op je mobiel, foto's en filmpjes maken en zelfs
7 het afspelen van muziek of het luisteren naar de radio kun je
8 ermee doen. De mobiele telefoontjes zijn ook steeds kleiner
9 en platter geworden. Op scholen wordt zelfs een hele strijd
10 gevoerd wie het nieuwste, kleinste en dunste telefoontje in
11 bezit heeft. De mobieltjes worden daarom vaak binnen twee
12 jaar al vervangen. Want zeg nou zelf, niemand wil toch
13 gezien worden met zo'n groot, oud ding aan zijn oor?

14 Maar wat gebeurt er dan met het oude mobieltje? Vaak belandt die thuis ergens in de kast
15 of keukenla en wordt er nooit meer naar gekeken. Dat is zonde, 1 mobiele telefoons
16 kunnen hergebruikt worden. We noemen dat recyclen. Het recyclen van oude mobieltjes is
17 beter voor de natuur. In telefoons zit namelijk de grondstof *coltan*. Dit is een soort metaal
18 dat gebruikt wordt in de batterijen van de mobiele telefoons. Het zorgt ervoor dat de
19 batterijen heel klein gemaakt kunnen worden. Zonder coltan zou elke mobiele telefoon de
20 grootte en het gewicht hebben van een Colafles van wel twee liter.

21 Coltan wordt gewonnen in mijnen in Congo. Congo ligt in het midden van Afrika. Het is een
22 land waar al lang veel onrust is door burgeroorlogen. Door deze oorlogen is het land arm.
23 De stof coltan brengt veel geld op, omdat het zoveel wordt gebruikt in mobiele telefoons.
24 Door het aanleggen van wegen en kampen voor de mijnwerkers, is er minder ruimte voor
25 de natuurparken in Congo. In deze parken leven veel beschermde diersoorten, zoals de
26 laaglandgorilla. 2 de natuurparken steeds kleiner worden, neemt ook het voedsel
27 voor deze dieren af. Dit zorgt ervoor dat ze te weinig eten hebben en er dieren sterven.
28 Daar komt nog eens bij dat de mijnwerkers ook moeten eten. Doordat Congo een arm land
29 is, wordt er in de omgeving van de mijnen gejaagd op dieren en wordt onder andere
30 gorillavlees gegeten. In de acht nationale parken in Congo is hierdoor de laatste vijf jaar
31 een afname van het aantal gorilla's te zien van 90%. Er zijn nu nog maar ongeveer
32 drieduizend gorilla's over in Congo.

33 Door het recyclen van de oude mobieltjes kan de stof coltan hergebruikt worden en is
34 minder coltan uit de oerwouden van Congo nodig. Hierdoor blijft het leefgebied van gorilla's
35 gespaard. Het inzamelen en recyclen van oude mobieltjes is dus niet alleen beter voor het
36 milieu, je helpt ook nog eens de gorilla te beschermen!

Auteur: Annemieke Roeleveld

Naam:

1. Welke zin is **niet waar** volgens de tekst?
 - A. Alle mensen hebben tegenwoordig een mobiele telefoon.
 - B. Niemand wil gezien worden met een grote, ouderwetse mobiele telefoon.
 - C. De kleinste, dunste telefoons zijn het populairst.
 - D. Met je mobiel kun je foto's en filmpjes maken.

2. Lees: *De laatste ... functies gekregen.* (r. 4 en 5)
Welk antwoord geeft het beste weer wat deze zin betekent?
 - A. De mobieltjes van tegenwoordig zijn heel klein en dun.
 - B. Met je mobiel kun je ook internetten en naar muziek luisteren.
 - C. De laatste jaren zitten er heel veel knoppen op de mobieltjes.
 - D. Met de mobieltjes van tegenwoordig kun je steeds meer dingen doen.

3. Waarom worden mobieltjes vaak binnen twee jaar vervangen?
 - A. Omdat het beter is voor de natuur.
 - B. Omdat iedereen een klein en dun mobieltje wil.
 - C. Omdat het oude mobieltje niet meer werkt.
 - D. Omdat ze dan niet meer bruikbaar zijn.

4. Lees: *De mobieltjes ... al vervangen.* (r. 11 en 12)
En: *Want zeg ... zijn oor?* (r. 12 en 13)
Wat hebben deze twee zinnen met elkaar te maken?
 - A. In zin 1 staat de oorzaak en in zin 2 het gevolg.
 - B. In zin 1 staat het gevolg en in zin 2 de oorzaak.
 - C. Zin 2 geeft een tegenstelling van zin 1.
 - D. Zin 2 geeft een voorbeeld bij zin 1.

5. Welk woord past het **best** op plaats 1?
 - A. daarom
 - B. omdat
 - C. want
 - D. tenzij

6. Wat betekent ongeveer hetzelfde als 'recyclen'? (r. 16)
 - A. vernietigen
 - B. afbreken
 - C. weggooien
 - D. opnieuw gebruiken

7. In welke zin wordt uitgelegd wat coltan is?
- A.** "In telefoons ... grondstof coltan." (r. 17)
 - B.** "Dit is ... mobiele telefoons." (r. 17 en 18)
 - C.** "Coltan wordt ... in Congo." (r. 21)
 - D.** "De stof ... mobiele telefoons." (r. 23)
8. Waarom is de stof coltan zo waardevol?
- A.** Coltan is nodig is om telefoons te maken.
 - B.** Door coltan kunnen de batterijen heel klein gemaakt worden.
 - C.** Coltan is een grondstof waar veel geld mee te verdienen is.
 - D.** Coltan wordt in Congo uit de mijnen gehaald.
9. Lees: *Het zorgt ... kunnen worden.* (r. 18 en 19)
Waarnaar verwijst het woord 'het'?
- A.** naar: het oude mobieltje
 - B.** naar: de grondstof coltan
 - C.** naar: de colafles
 - D.** naar: de laaglandgorilla
10. Lees: *Zonder coltan ... twee liter.* (r. 19 en 20)
Welk antwoord geeft deze zin het best weer ?
- A.** Zonder coltan zouden we geen cola meer kunnen drinken.
 - B.** Zonder coltan zouden er geen mobieltjes zijn.
 - C.** Zonder coltan zouden mobieltjes heel klein zijn.
 - D.** Zonder coltan zouden mobieltjes heel groot en zwaar zijn.
11. Waardoor is Congo arm volgens deze tekst?
- A.** door de burgeroorlogen
 - B.** door de hoeveelheid mobiele telefoons
 - C.** door het uitsterven van de gorilla's
 - D.** omdat de coltan op is
12. Wat zijn beschermde diersoorten? (r. 25)
- A.** Dieren die beschermd worden tijdens burgeroorlogen.
 - B.** Dieren die door mensen in huis worden genomen.
 - C.** Dieren waarop niet gejaagd mag worden.
 - D.** Dieren die in dierentuinen leven.

13. Welk woord past het best op plaats 2?
- A.** helaas
 - B.** want
 - C.** hoewel
 - D.** doordat
14. "... neemt ook het voedsel voor deze dieren af." (r. 26 en 27)
Hoe zou je dit deel van de zin met andere woorden kunnen zeggen?
- A.** "... pakken de mijnwerkers het voedsel van deze dieren af."
 - B.** "... is er minder voedsel voor deze dieren."
 - C.** "... nemen de dieren het voedsel van elkaar af."
 - D.** "... is er meer voedsel voor de dieren."
15. Lees: *Dit zorgt ... dieren sterven.* (r. 27)
Wat bedoelt de schrijver met het woord 'dit'?
- A.** het voedsel voor de dieren dat afneemt
 - B.** het voedsel voor de mensen dat afneemt
 - C.** de parken die steeds kleiner worden
 - D.** de burgeroorlogen
16. Lees: *In de ... van 90%.* (r. 30 en 31)
'Er is een afname van het aantal gorilla's te zien van 90%.' Welk antwoord verwoordt deze zin het best?
- A.** Er is nog maar een aantal gorilla's te zien.
 - B.** Van elke 100 gorilla's zijn er nog maar 90 over.
 - C.** Van elke 100 gorilla's zijn er nog maar 10 over.
 - D.** Doordat er zo weinig gorilla's zijn, zie je ze bijna niet meer.
17. Waarom moeten oude mobieltjes volgens de auteur hergebruikt worden?
- A.** Omdat Congo een arm land is.
 - B.** Omdat het jammer is dat die oude mobieltjes maar blijven liggen.
 - C.** Omdat oude mobieltjes geld waard zijn.
 - D.** Omdat dat beter is voor de natuur in Congo.
18. Zoek de eerste zin.
- A.** Er komen bijvoorbeeld steeds kleinere telefoons met een heleboel functies.
 - B.** Maar dat alles heeft één groot nadeel, want in die telefoons zit coltan.
 - C.** Coltan wordt gevonden in Congo, waar mijnwerkers het uit de grond halen.
 - D.** De ontwikkeling van de mobiele telefoon gaat snel, dat staat vast.
 - E.** Daardoor is er minder voedsel en ruimte voor de gorilla's, en sterven ze uit.

19. Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?
- A.** Met mobiele telefoons kun je veel meer doen dan alleen bellen.
 - B.** Er zijn bijna geen gorilla's meer omdat er veel op wordt gejaagd.
 - C.** Door mobieltjes te recyclen helpen we de gorilla te beschermen.
 - D.** Mobiele telefoons zijn uit onze maatschappij niet meer weg te denken.
20. Wat voor een soort tekst is dit?
- A.** een informatieve en betogende tekst
 - B.** een verhalende en informatieve tekst
 - C.** een instructieve en betogende tekst
 - D.** een krantenbericht